

Under visse i sømandsskatteoven angivne betingelser er sømænd forpligtet til at indsende selvangivelse i overensstemmelse med reglerne om selvangivelse af indkomst og formue m.v. Såfremt sømanden hverken har haft indtægt eller fradrag i land og endvidere ikke er ejer af aktiver til et samlet beløb af 20.000 kr. eller derover, vil den pågældende normalt kunne undlade at indsende selvangivelse og i stedet nøjes med at afgive en såkaldt »erklæring« til skattemyndighederne. Selvangivelse eller erklæring skal på normal måde indsendes til bopælskommunen senest d. 15. februar i det følgende indkomstår.

Indtægten om bord for udenlandske sømænd (kapitel III-sømænd) opgøres med udgangspunkt i de regler, der gælder for kapitel II-sømænd. Kapitel III-sømænd indrømmes sømandsfradrag, udenrigsfradrag og 3 pct's fradrag efter samme regler som kapitel II-sømænd. Kapitel III-sømænd indrømmes dog ikke fradrag for eventuelle udgifter i land. Til gengæld beregnes skatten for de udenlandske sømænd efter en skatteskala, der på hvert indkomstrin er 3 procentpoint lavere end procentsatserne i skalen for kapitel II-sømænd, og der indrømmes endvidere i den beregnede sømandsskat et særligt fradrag med skatteværdien af 300 kr. pr. måned.

Kapitel III-sømænd får nedsat den beregnede sømandsskat med det almindelige personfradrag.

Udenlandske sømænd er ikke forpligtet til at indsende selvangivelse.

Det skal endelig bemærkes, at i 1986 var ialt 15.612 sømænd omfattet af sømandsskatteordningen, hvoraf 14.022 sømænd havde bopæl i Danmark.

Udviklingen efter sømandsskatteovens ikrafttræden

Et af elementerne i sømandsskatteordningen, nemlig at der skulle være tale om en definitiv skat, og at sømanden som følge heraf skulle være fritaget for pligten til at indgive selvangivelse, har i stigende omfang mistet sin betydning, idet stadig flere sømænd gennem årene har haft indtægt eller fradrag i land eller er blevet ejere af formue over de nævnte 20.000 kr.

Dette forhold har medført, at skatten, der er indeholdt om bord, oftest ikke er i overensstemmelse med den skat, der endeligt skal svares. Dette skyldes især, at fradragsberettigede udgifter i land, som ved forskudsregistreringen er overført som et særligt fradrag ved beregningen af sømandsskatten på sømandsskattekortet, meget ofte ikke svarer til de faktiske udgifter det pågældende år. Det vil således i mange tilfælde være nødvendigt at foretage en omberegning af sømandsskatten efter lønningsårets udløb.

Grundlaget for en sådan omberegning er den af sømanden indsendte selvangivelse. På grundlag af de indgivne selvangivelser er der i 1986 udfærdiget over

12.000 årsopgørelser vedrørende sømandsskatten. Der er således tale om, at langt den overvejende del af de sømandsskattepligtige får omberegnet deres sømandsskat efter lønningsårets udløb.

Udviklingen har således medført, at et væsentligt formål med en særlig sømandsskatteordning ikke længere tilgodeses ved sømandsskatteoven.

Sømandsskatteordningen har i øvrigt vist sig at blive stadig vanskeligere at indpasse i det almindelige skattesystem, således at ordningen i dag må betragtes som forældet og uforholdsmæssig dyr at administrere.

Dette forhold er blevet påpeget fra forskellig side. Det såkaldte Philip-udvalg peger i sin betænkning fra 1977 om rationalisering i skatteadministrationen på det administrativt uhensigtsmæssige i sømandsskatteordningen og anbefaler, at ordningen søges afskaffet, således at sømænd undergives samme skatteregler som skatteydere i land. Samme anbefaling blev givet af et nordisk embedsmandsudvalg, der undersøgte de nordiske sømandsskatteordninger i 1984. Endvidere har Rigsrevisionen peget på det uhensigtsmæssige i at opretholde sømandsskatteordningen.

Der skal især peges på, at selv om både sømandsskatteordningen og den almindelige beskatning i land er organiseret som kildeskatteordninger, har samspillet mellem de to ordninger givet anledning til betydelige teknisk-administrative problemer, som det ikke hidtil har været muligt at løse på en tilfredsstillende måde. Disse problemer har især deres oprindelse i det forhold, at man på den ene side har opbygget sømandsskatteordningen efter særskilte regler som en i princippet definitiv kildeskatteordning baseret på månedlige tabeltræk, men at man på den anden side ønsker, at indtægten om bord tages i betragtning ved såvel den foreløbige som den endelige beskatning af sømandens indtægter i land, ligesom man giver sømanden adgang til efter særlige regler at få overført uudnyttede fradrag i land til fradrag ved skatteberegningen om bord.

Hertil kommer, at der bl.a. i forbindelse med overførsel af uudnyttede fradrag mellem sømanden og dennes ægtefælle og vedrørende fordelingen af fradrag i tilfælde, hvor den sømandsbeskattede har indtægt både om bord og i land, skal indberettes og registreres en række specielle data og i øvrigt anvendes en række særprocedurer.

Dette er belastende og omkostningsforøgende, idet det ved forskudsregistreringen og især ved årsopgørelsen er nødvendigt at tage hensyn til de særlige regler i sømandsskatteoven.

Endelig bemærkes, at omberegning af sømandsskatten kan medføre en række ikke særligt hensigtsmæssige forhold vedrørende betalingen af regule-